

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Profilaktyka chorób zawodowych [N2IBiJ1-JiEwBP>PCZ]

Przedmiot

Kierunek studiów

Inżynieria bezpieczeństwa i jakości

Rok/Semestr

1/2

Studia w zakresie (specjalność)

Jakość i ergonomia w bezpieczeństwie pracy

Profil studiów

ogólnoakademicki

Poziom studiów

drugiego stopnia

Język oferowanego przedmiotu

polski

Forma studiów

niestacjonarne

Wymagalność

obieralny

Liczba godzin

Wykład

10

Laboratorium

0

Inne

0

Ćwiczenia

10

Projekty/seminaria

10

Liczba punktów ECTS

4,00

Koordynatorzy

dr hab. Joanna Sadłowska-Wrzesińska prof. PP
joanna.sadlowska-wrzesinska@put.poznan.pl

Wykładowcy

Wymagania wstępne

Student posiada podstawowe wiadomości z zakresu ergonomii i bezpieczeństwa pracy, potrafi interpretować zależności zachodzące w układzie człowiek- obiekt techniczny, a także organizować pracę z uwzględnieniem redukcji obciążeń fizycznych i psychicznych dla organizmu ludzkiego. Ponadto Student ma świadomość roli społecznej absolwenta uczelni technicznej i rozumie zasadność działań z zakresu ochrony zdrowia w pracy.

Cel przedmiotu

Zapoznanie Studenta z teoretycznymi i praktycznymi problemami związanymi z wpływem wykonywanej pracy na zdrowie człowieka, co w konsekwencji umożliwić powinno nabycie umiejętności kontrolowania stopnia szkodliwości warunków pracy i dążenie do jej minimalizacji we wszystkich sytuacjach związanych z wykonywaną pracą.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza:

1. Student zna w pogłębionym stopniu tendencje rozwojowe oraz dobre praktyki dotyczące zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy w organizacjach, w ujęciu zarówno lokalnym, jak i globalnym

[K2_W04].

2. Student zna w pogłębionym stopniu fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, w tym przemiany prawne, polityczne, ekonomiczne, etyczne i obyczajowe związane z inżynierią bezpieczeństwa, jakością, ergonomią i bezpieczeństwem pracy, które wpływają na ochronę zdrowia pracowników oraz prawidłową profilaktykę chorób zawodowych [K2_W11].

Umiejętności:

1. Student potrafi właściwie dobrać źródła, w tym literaturowe oraz informacje z nich pochodzące, a także dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji tych informacji, formułować wnioski oraz wyczerpująco uzasadniać opinię podczas prezentacji wyników badań dotyczących zapadalności na choroby zawodowe i inne choroby związane z wykonywaną pracą [K2_U01].
2. Student potrafi identyfikować zmiany wymagań, standardów, przepisów, innowacji i postępu technicznego oraz rzeczywistości gospodarczej i właściwie je wykorzystywać w rozwiązywaniu problemów w obszarze inżynierii bezpieczeństwa, jakości, ergonomii i bezpieczeństwa pracy, dotyczących profilaktyki chorób zawodowych [K2_U10].
3. Student potrafi zidentyfikować i rozpoznać zagrożenia w środowisku pracy, ocenić ich wpływ na jednostkę, organizację oraz jej interesariuszy, a także wskazać metody postępowania ukierunkowane na zminimalizowanie skutków zagrożeń dla zdrowia pracujących [K2_U13].

Kompetencje społeczne:

1. Student prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z bezpieczeństwem w środowisku pracy, rozumie konieczność uświadamiania społeczeństwa w zakresie potrzeby kształtowania prozdrowotnych postaw i bezpiecznych zachowań, zarówno w środowisku pracy, jak i poza nim [K2_K02].
2. Student jest przygotowany do rzetelnego pełnienia ról zawodowych wynikających z aktualnych potrzeb gospodarczych i społecznych, uwzględniając zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, z akcentem na profilaktykę chorób zawodowych [K2_K06].

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

Wykład: wiedza weryfikowana jest poprzez krótkie kolokwia po drugiej i czwartej jednostce dydaktycznej, dotyczące rozwiązania zadania problemowego. Próg zaliczeniowy: 51%.

Ćwiczenia: umiejętności i kompetencje społeczne weryfikowane są poprzez wystawianie ocen częściowych, wynikających z wykonywania pracy w zespołach, premiowania aktywności i samodzielnego rozwiązywania problemów. Próg zaliczeniowy: 51%.

Projekt: ocena poszczególnych etapów projektów. Próg zaliczeniowy: 51%.

Ocena podsumowująca:

Wykład: wiedza weryfikowana jest poprzez egzamin obejmujący podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem człowieka w środowisku pracy, w tym problemy zdrowia pracowniczego, metodykę diagnozowania tych problemów, zagadnienia profilaktyki chorób zawodowych oraz prawną kwalifikację choroby zawodowej. Próg zaliczeniowy: 51%.

Ćwiczenia: średnia ocen częściowych. Próg zaliczeniowy: 51%.

Projekt: ocena z przygotowanego przez studentów planu działań profilaktycznych (w kontekście chorób zawodowych) w zakładzie pracy. Próg zaliczeniowy: 51%.

Skala ocen:

91-100 5

81-90 4,5

71-80 4

61-70 3,5

51-60 3

Treści programowe

Wykład: Zdrowie: rys historyczny, ewolucja koncepcji, współczesne podejścia (biomedyczne, holistyczne, model salutogenezy A. Antonovsky'ego, homeostaza vs. homeodynamika). Determinanty zdrowia wg Marca Lalonde'a. Podstawy fizjologii organizmu ludzkiego. Wybrane zagadnienia biomechaniki i antropometrii. Choroba zawodowa jako pojęcie medyczno-prawne. Oddziaływanie czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy. Analiza zagrożeń na stanowisku pracy. Choroba

zawodowa: proces rozpoznania i orzekania. Choroby zawodowe będące efektem oddziaływania czynników szkodliwych środowiska pracy. Przegląd, rozkład zachorowalności, tendencje zmian. Choroby zawodowe wywołane sposobem wykonywania pracy. Ergonomiczne czynniki ryzyka. Schorzenia związane z pracą. Patologie środowiska pracy jako zagrożenie dla zdrowia psychicznego. Stres i jego konsekwencje, nałogi w miejscu pracy. Profilaktyka zdrowotna i profilaktyka chorób zawodowych. Popularyzacja koncepcji promocji zdrowia w miejscu pracy. Kształtowanie kultury bezpieczeństwa zdrowotnego.

Ćwiczenia: Koncepcja obszarów zdrowia Lalonde'a. Jakość życia - Quality of life in Europe. Choroby zawodowe wywołane czynnikami szkodliwymi i sposobem wykonania pracy. Scenariusz działań profilaktycznych oraz promujących zapobieganie wystąpienia chorób zawodowych w miejscu pracy. Profilaktyka zdrowotna. Popularyzacja koncepcji promocji zdrowia w miejscu pracy.

Projekt: praktyczny problem profilaktyki chorób zawodowych na wybranych przykładach.

Tematyka zajęć

Biologiczne oraz społeczno-ekonomiczne determinanty zdrowia. Analiza współczesnych zagrożeń zawodowych oddziałujących na zdrowie pracowników,. Teoretyczne i praktyczne aspekty działań profilaktycznych w środowisku pracy.

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja multimedialna ilustrowana przykładami, wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny.

Wykład jest realizowany z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość w trybie synchronicznym.

Dopuszczalne platformy: eMeeting, Zoom, Microsoft Teams.

Ćwiczenia: prezentacja multimedialna ilustrowana przykładami, ćwiczenia praktyczne, pogadanka, metody eksponujące (film, pokaz), dyskusja panelowa, symulowanie debat eksperckich, case study, burza mózgów.

Projekt: prezentacja multimadialna, case study.

Literatura

Podstawowa:

1. Sadłowska-Wrzesińska J., Lewicki L., Podstawy bezpieczeństwa i zdrowia w pracy, Wydawnictwo WSL, Poznań 2018.
2. Sadłowska-Wrzesińska J., Lewicki L., Wypadki przy pracy i choroby zawodowe, w: Sadłowska-Wrzesińska J., Lewicki L., Istotne aspekty BHP, Wydawnictwo WSL, Poznań 2014.
3. Horst W.M., Wprowadzenie do diagnozowania sposobu wykonywania pracy. Wybrane zagadnienia fizjologii, biomechaniki i antropometrii, Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań 2012.

Uzupełniająca:

1. Nejman Ż., Brenk M., Wnuk S., Jakość życia a miernik odpowiedzialności spółek giełdowych, Katedra Zarządzania Politechniki Łódzkiej, Łódź 2015.
2. Czernecka W., Including occupational risk assessment in the workstation description sheet as a factor contributing to increasing the risk perception of employees [w:] Proceedings of the 39th International Business Information Management Association Conference (IBIMA), 30-31 May 2022, Granada, Spain, IBIMA Publishing 2022, s. 132-138.
3. Wejman M., Higiena pracy, Wyd. Politechniki Poznańskiej, Poznań 2012.
4. Horst W., Issues of safety and health at work in times of crisis, Publishing House of Poznan University of Technology, 2013.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	100	4,00
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	30	1,00
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu)	70	3,00